

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT MC KEON**

Seduta tas-26 ta' April, 2010

Mandat Numru. 544/2010/1

Kamra Maltija ghan-Negozji Zghar u Medji (GRTU)

kontra

**Supretendent tas-Sahha Pubblika bhala Awtorita'
dwar il-Licenzjar tal-Ispizeriji**

u

**Reginald Fava 681933M personalment u in
rappresentanza ta' Chemimart Limited (C74)**

II-Qorti -

Rat ir-rikors prezentat mir-rikorrenti fis-6 ta' April 2010 fejn, ghar-ragunijiet hemm indikati, talbet lil din il-Qorti sabiex izzomm lill-intimati milli jawtorizzaw ir-rilokazzjoni tal-ispizerija "Chemimart" ta' 3, Freedom Square, Valletta, u johorgu licenza ta' spizerija

temporanja jew permanenti lill-intimat Reginald Fava proprio et nomine f'distanza ta' anqas minn tlett mitt (300) metru mill-ispizeriji ezistenti fl-inhawi ta' Bieb il-Belt ossija Empire Pharmacy, Triq Melita, Valletta, Collis Williams Pharmacy, Triq ir-Repubblika, Valletta, New British Dispensary, Triq San Gwann, Valletta u Royal Pharmacy, Triq ir-Repubblika, Valletta, ikoll membri tal-Kamra rikorrenti.

Rat id-digriet tagħha tas-6 ta' April 2010 li bih ordnat in-notifika tal-atti lill-intimati.

Rat li l-intimati kienu notifikati skond il-ligi fis-7 ta' April 2010.

Rat ir-risposta tal-intimat Supretendent tas-Sahha Pubblika bhala Awtorita' dwar il-Licenzjar ta' Spizeriji tat-13 ta' April 2010 fejn, għar-ragunijiet hemm indikati, talab li l-mandat għandu jigi revokat bl-ispejjez.

Rat ir-risposta tal-intimat Reginald Fava f'ismu propju u għan-nom u in rappresentanza ta' Chemimart Limited tas-16 ta' April 2010 fejn, għar-ragunijiet hemm indikati, talab li dan il-mandat għandu jigi michud bl-ispejjez kontra tagħhom.

Rat il-verbal tal-udjenza tad-19 ta' April 2010 fejn, bla pregudizzju ghall-istanzi tagħhom, il-partijiet qablu li peress li l-appell fil-kawza "Fava pro et noe vs Supretendent tas-Sahha Pubblika et" (Nru. 278/10) jista' jincidi fuq il-mertu tal-procedura tal-lum, liema appell kellu jinstema' fit-22 ta' April 2010, ir-rikors tal-lum kellu jigi trattat wara li jkun magħruf l-andament ta' dak l-appell. Għalhekk il-Qorti halliet ir-rikors għat-22 ta' April 2010.

Rat il-verbal tal-udjenza tat-22 ta' April 2010 fejn, wara li l-Qorti giet infurmata li l-appell fil-kawza "Fava pro et noe vs Supretendent tas-Sahha Pubblika et" (Nru. 278/2010) kien gie trattat u baqa' differit għas-sentenza ghall-11 ta' Mejju 2010, u wara li l-intimati opponew it-talba tar-rikorrenti sabiex jigi estiz it-terminu ta' xahar għad-deċiżjoni tar-rikors skond l-Art.875(3) tal-Kap.12, ir-rikorrenti talbet ir-

rikuza tal-*Imhallef sedenti billi diga' esprima ruhu b'mod definitiv fuq il-kwistjoni tal-interess tar-rikorrenti u fuq il-mertu tal-kawza.*

Rat li l-intimat Reginald Fava pro et noe oppona ruhu ghal din it-talba billi ssottometta *li I-parti I-ohra qed tiprova 'forum shopping'*. *Illi mhux minnu illi din il-Qorti esprimiet ruhha fil-vertenza li għandha llum quddiemha stante li I-partijiet fil-kawza li qed jagħmlu riferenza għaliha r-rikorrenti f'dan il-mandat huma persuni differenti peress illi dik il-kawza kienet tinvolvi *lil Reginald Fava pro et noe u s-Supretendent tas-Sahha Pubblika et, u GRTU ma kenitx parti mill-kawza sal-gurnata tal-lum, ghax ma ppruvatx I-interess guridiku tagħha minkejja l-'appello del terzo' u dan a tenur tal-Art.236 u Art.240 tal-Kap.12 u għalhekk it-talba għandha tigi michuda.**

Rat li s-sottomissjoni ta' l-intimat Supretendent tas-Sahha Pubblika *li ma tezistix gustifikazzjoni għar-rikuza skond l-Art.734 tal-Kap.12 stante illi l-mertu ta' dan il-mandat li jinvolvi pretensjoni illi r-rikorrenti għandhom dritt kontra l-intimati f'dik il-kawza huwa differenti mill-mertu tal-kawza Nru. 278/10 li kienet bejn iz-zewg intimati f'dan il-mandat. Di piu' il-fatt illi l-Imhallef ikun iddecieda vertenza ma jirrendiehx mhux imparjali jekk jiddeciedi vertenza ohra anke jekk bazata fuq l-istess fatti, u lanqas ma jirrendih persuna li tkun esprimiet ruhha fuq il-mertu wisq anqas meta dawn il-proceduri saru wara l-kawza Nru. 278/10.*

Semghet is-sottomissjonijiet tal-partijiet dwar it-talba għar-rikuza.

Rat id-digriet tagħha moghti fl-udjenza tat-22 ta' April 2010 fejn halliet ir-rikors għal-lum sabiex tiprovdi dwar it-talba għar-rikuza.

Ikkunsidrat –

Il-kronologija tal-fatti rilevanti ghall-provvediment tal-lum huma dawn –

Kopja Informali ta' Sentenza

Fis-26 ta' Marzu 2010, l-intimat Reginald Fava pro et noe ipprezenta rikors guramentat kontra l-intimat l-iehor Supretendent tas-Sahha Pubblika bhala Awtorita' dwar il-Licenzjar u ohrajn fejn, ghar-ragunijiet li indika, talab lill-Qorti sabiex il-licenzja DL130 mahruga f'isem Chemimart Limited fil-fond 3, Freedom Square, Valletta, tinbidel ghall-fond 20-21, Republic Street, Valletta.

Ir-rikorrenti tal-lum ma kenix parti fil-kawza istitwita mill-intimat tal-lum Reginald Fava pro et noe.

Il-kawza giet assenjata lil din il-Qorti [kif presjeduta] u **fis-26 ta' Marzu 2010** din il-Qorti laqghet it-talba tal-attur pro et noe sabiex il-kawza tigi trattata u deciza bl-urgenza. Ghalhekk abbrevjat it-termini ghall-presentata tar-risposta guramentata u appuntat l-ewwel dehra tal-kawza ghall-udjenza tas-6 ta' April 2010 ghall-provi kollha tal-partijiet u trattazzjoni finali.

Fil-5 ta' April 2010, Mario Debono ghan-nom u in rappresentanza tal-Pharmacy Owners Sections fi hdan il-Kamra Maltija ghan-Negozji Zghar u Medji (GRTU) u l-kumpanniji Collis Williams Limited, Spiteri Maempel Limited, JV Pharma Limited u JBS Company Limited ghamlu rikors quddiem din il-Qorti [kif presjeduta] fejn talbu li jigu kjamat fil-kawza.

Permezz ta' digriet tagħha moghti fl-udjenza tas-6 ta' April 2010, din il-Qorti [kif presjeduta] cahdet it-talba ghall-kjamata fil-kawza peress li rrizultax l-interess li trid il-ligi sabiex tintlaqa' t-talba tagħhom u għalhekk ordnat il-prosegwiment tal-kawza.

Fis-6 ta' April 2010, ir-rikorrenti ressjet r-rikors odjern.

Ir-rikors tal-lum kien assenjat lil din il-Qorti kif presjeduta li tat l-ewwel digriet dwar dak ir-rikors dakinhar stess tas-6 ta' April 2010.

Permezz ta' sentenza mogħtija **fis-7 ta' April 2010**, din il-Qorti [kif presjeduta] iddecidiet il-mertu tal-kawza billi ordnat li sa zmien sebat ijiem mid-data tas-sentenza jibdel

id-disposizzjonijiet tal-licenza DL130 fis-sens illi u limitatament sal-31 ta' Dicembru 2010 Reginald Fava pro et noe ikun jista' jopera dik il-licenza ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi mill-fond 20-21, Triq ir-Repubblika, Valletta, minflok il-fond 3, Misrah il-Helsien, Valletta.

Ikkunsidrat -

Ir-rikuza mhix haga ta' konvenjenza izda ta' gustizzja.

Din il-Qorti [PA/GV] fis-sentenza tagħha tat-28 ta' Jannar 2005 fil-kawza "**Gambina vs Fithome Limited**" qalet hekk –

Jigi osservat li r-rikuza hija fil-verita' opposizzjoni kontra l-gudikant. Din mhix xi haga li tista' titqanqal arbitrarjament minn xi parti ghaliex thossha iktar komda jew protetta quddiem gudikant iktar minn iehor ; hija procedura specjaliniiza biex thares l-interess tal-gustizzja u hija sollevabbi f'ċirkostanzi precizi u partikolari. U l-ligi tal-procedura tillimita drastikament u tassattivamenti ic-cirkostanzi fejn din tista' titqajjem ; altrimenti wiehed jispicca fl-arbitrarjeta' u jaghti lok għal hafna dubbji u ngerenzi fl-amministrazzjoni tal-gustizzja. L-ikbar garanzija sabiex il-gustizzja tidher li qed issir huwa billi l-gustizzja tigi amministrata f-parametri ta' regoli fissi u d-diskrezzjoni tkun eżercitata fil-limiti ta' dawk ir-regoli. Altrimenti din ma tibqa' gustizzja xejn u ssir arbitrarjeta'.

Skond l-Art.733 tal-Kap.12, *l-imhallfin ma jistghux* jigu rrikuzati u lanqas jistghu jastjenu ruhhom milli joqghodu f'kawza mijuba quddiemhom fil-qorti li fiha huma mahtura biex joqghodu hliel għal xi wahda mir-ragunijiet li jissemmew fl-Art.734(1) tal-Kap.12. Kien dejjem ritenut illi l-kazijiet li fihom imħallef jista' jastjeni jew jigi rikużat huma dawk biss tassattivamenti imsemmija fl-Art.734.

Għad illi r-rikorrenti ma specifikatx id-disposizzjonijiet tal-ligi in sostenn tat-talba għar-rikuza, din il-Qorti, wara li ezaminat id-disposizzjonijiet tal-Art.734(1) u applikathom ghall-fattispece tal-kaz tal-lum, tħid li l-uniċi zewg disposizzjonijiet li din il-Qorti tħid li jimmeritaw li jkunu

trattati fil-kuntest tat-talba tar-rikorrenti huma s-
subparagrafi (i) u (ii) tal-paragrafu (d) tal-Art.734(1).

Is-subparagrafu (i) jaqra hekk –

Jekk ikun ta l-parir tieghu, ittratta quddiem il-qorti jew kiteb dwar il-kawza jew dwar kull haga ohra li għandha x'taqsam mal-kawza jew tiddependi minnha.

Is-subparagrafu (ii) jaqra hekk -

Jekk il-kawza kienet ga giet quddiemu bhala imħallef jew bhala arbitru : Izda dan ma jghoddx għal decizjoni, mogħtija mill-imħallef, meta ma tkunx qatghet definittivament il-mertu fil-kwistjoni bejn il-partijiet, u lanqas għal sentenza li teħles ab observantia.

Riferibbilment għas-subparagrafu (ii) u l-proviso, kien deciz mill-Qorti tal-Appell fil-kawza “**Gauci vs Gatt et**” tas-6 ta’ Novembru 1967 (Vol.LIB.I.456) [li ccitat gurisprudenza precedenti] li –

I-kliegħ ‘kawza’ fid-disposizzjoni hawn fuq citata jirriferixxu ghall-istess kawza li fiha tkun ingħatat id-decizjoni precedenti.

Bl-istanza tagħhom fil-procedura tal-lum, ir-rikorrenti qed jitkolli lil din il-Qorti sabiex izzomm lill-intimat Supretendent tas-Sahha Pubblika bhala Awtorita’ dwar il-Licenzjar ta’ Spizeriji milli johorgu licenza lill-intimat Reginald Fava pro et noe, kemm jekk tkun temporanja kif ukoll jekk tkun permanenti f’distanza ta’ anqas minn tlett mitt metru mill-ispizeri ċeżżejjix tagħhom u dan a tenur tar-Regolamenti ta’ l-2007 dwar il-Licenzji ghall-İspizeri (Avvix Legali 279 tal-2007 kif emendat)

Fil-kawza “**Gambina vs Fithome Limited**” fuq citata, il-konvenuti kienu talbu r-rikuza tal-imħallef sedenti peress li fil-mori tal-kawza huwa kien laqa’ talba ghall-hrug ta’ mandat ta’ inibizzjoni bejn il-partijiet liema mandat kien intimament marbut mal-mertu tal-kawza u intiz sabiex

jikkawtela l-kreditu pretiz mill-attur. Il-Qorti hemm cahdet it-talba ghar-rikuza.

Il-fattispece tal-kaz tal-lum huma differenti.

Sabiex tintlaqa' talba ghall-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni, iridu jkunu sodisfatti r-rekwiziti li tipprefigi l-ligi fl-Art.873 et seq tal-Kap.12. Tintlaqax jew le t-talba ghall-hrug tal-mandat ma jincidi xejn fuq il-mertu. Infatti bosta kieni l-kazi fejn tintlaqa' t-talba ghall-hrug tal-mandat, imbagħad il-parti li favur tagħha jkun inhareg il-mandat tibqa' sokkombenti fil-kawza fil-mertu.

Il-kaz tal-lum jiehu xejra diversa.

Infatti jirrizulta li din il-Qorti kif presjeduta ddecidiet kawza fil-mertu bejn l-intimati tal-lum meta ornat lill-intimat Supretendent tas-Sahha Pubblika sabiex jibdel id-disposizzjonijiet tal-licenza tal-intimat l-iehor Reginald Fava pro et noe veljanti fuq il-fond 3, Misrah il-Helsien, Valletta, sabiex sal-31 ta' Dicembru 2010 ikun jista' jopera dik il-licenza ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi mill-fond 20-21, Triq ir-Repubblika, Valletta, minflok il-fond 3, Misrah il-Helsien, Valletta, u dan wara li kienet cahdet talba tar-rikorrenti tal-lum sabiex jigu kjamati fil-kawza li din il-Qorti ddecidiet il-mertu tagħha ghax m'ghandhomx l-interess rikjest mil-ligi.

Issa dak li jridu jottjenu r-rikorrenti bil-procedura tal-lum, prevja li jigu sodisfatti r-rekwiziti tal-Art.873 et seq tal-Kap.12, huwa li s-Supretendent tas-Sahha Pubblika ma johrogx il-licenza in kwistjoni lil Reginald Fava pro et noe, kemm jekk tkun temporanja kif ukoll jekk tkun permanenti.

Issa l-Qorti li trid tipprovdi dwar din it-talba ser tkun presjeduta mill-istess imhallef li fl-ewwel lok iddekreta l-karenza ta' interess tar-rikorrenti li jkunu kjamati fil-kawza fil-mertu dwar il-bdil fil-kondizzjonijiet tal-licenza u li fit-tieni lok iddecieda l-mertu kif fuq ingħad.

Għal din il-Qorti, dan jagħti lok għar-rikuza tal-imhallef sedenti.

Din il-Qorti trid tghid ukoll li ghalkemm I-Art.736 tal-Kap.12 jipprovdi li ebda wahda mir-ragunijiet ta' rikuza msemmija fl-artikolu 734 ma zzomm lill-imhallef milli jiffirma, meta mehtieg, rikorsi, sew guramentati sew le, u mandati, l-interpretazzjoni korretta ta' din id-disposizzjoni għandha tkun fil-kuntest ta' sitwazzjoni fejn il-mertu ta' kawza bejn il-partijiet ma jkunx għadu deciz. Ghax jekk jigri xort'ohra, allura kull meta l-imhallef jipprovdi dwar t-talbiet waqt kawza jkun jista' jigi rikuzat. Dak tal-lum mhux kaz li huwa relatat ma' dik id-disposizzjoni.

Ikkunsidrat –

Wara li qieset ic-cirkostanzi kollha tal-kaz, din il-Qorti tghid li t-talba għar-rikuza hija gustifikata billi din il-Qorti diga' ddecidiet kemm il-kwistjoni tal-interess tar-rikorrenti tal-lum kif diga' nħad, kif ukoll il-mertu tal-bdil tad-disposizzjonijiet tal-licenza ta' Reginald Fava pro et noe anke jekk għal zmien limitat.

Din il-Qorti tkompli tghid li dak tal-lum huwa kaz fejn ic-cirkostanzi jagħtu dritt lil parti li titlob ir-rikuza tal-gudikant fil-parametri ta' I-Art.734 tal-Kap.12 kif fuq premess. Għalhekk mhux kaz li tidhol fil-kwistjoni perenni jekk il-parametri stabbiliti mill-Kap.12 twessghux inkella le bil-provvedimenti tal-Kostituzzjoni u tal-Konvenzjoni Ewropea li jiggarrantixxu s-smiegh xieraq.

Din il-Qorti tagħlaq billi tghid li dak tal-lum huwa kaz fejn I-aforisma *justice must not only be done but must be seen to be done* għandu jipprevali fic-cirkostanzi tal-kaz.

Għar-ragunijiet kollha premessi, din il-Qorti tilqa' t-talba tar-rikorrenti kif magħmula fl-udjenza tat-22 ta' April 2010 u b'hekk tirrikuza lilha nnfisha at termini tal-Art.734 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Għalhekk il-Qorti tordna li l-atti tal-mandat jintbagħtu minnufih għand ir-Registratur sabiex jigu assenjati skond il-ligi.

Kopja Informali ta' Sentenza

Spejjez rizervati.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----